Kivijärven kunnan ja Tainionmäen koulun opiskeluhuoltosuunnitelma

Tainionmäen koulun opiskeluhuoltosuunnitelma laaditaan yhteistyössä koulujen ja opiskeluhuoltopalvelujen henkilöstön, oppilaiden ja heidän huoltajiensa sekä tarvittavien ulkopuolisten tahojen kanssa. Hyvinvointialueella on terveydenhuoltolain mukainen yhteistyövelvoite opetuksen järjestäjän opiskeluhuoltosuunnitelman valmistelussa. Opiskeluhuoltosuunnitelma sisältää määritellyt opiskeluhuoltotyön tavoitteet ja keskeiset periaatteet sekä toimenpiteet opiskeluhuollon toteuttamiseksi ja seuraamiseksi (omavalvonta) sekä koulukohtaisesti tarkennetut tiedot asiakokonaisuuksista 1-5.

1. Opiskeluhuollon kokonaistarve ja käytettävissä olevat palvelut

Opiskeluhuollolla tarkoitetaan opiskelijan hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa kouluyhteisössä. Opiskeluhuoltoa toteutetaan pääsääntöisesti ennaltaehkäisevänä, koko kouluyhteisöä tukevana yhteisöllisenä opiskeluhuoltona sekä tämän lisäksi yksilökohtaisena opiskeluhuoltona oppilaiden ja heidän huoltajiensa sekä opetus-, sosiaali- ja terveystoimen ja muiden tahojen kanssa.

Opiskeluhuollon tavoitteena on

- edistää oppilaiden oppimista, terveyttä ja hyvinvointia
- edistää oppilaiden vuorovaikutusta ja osallisuutta
- edistää opiskeluympäristön ja koulun terveellisyyttä ja turvallisuutta, hyvinvointia, esteettömyyttä, yhteisöllistä toimintaa sekä koulun ja kodin välistä yhteistyötä
- mahdollistaa varhainen matalan kynnyksen tuki sitä tarvitseville
- tukea yksilöä yhteisöä kehittämällä
- tukea opettajia heidän työssään
- tukea huoltajia ja heidän kasvatustyötään.

Keski-Suomen alueellinen opiskeluhuollon yhteistyöryhmä toimii koulutuksen järjestäjien sekä hyvinvointialueen yhteistyöelimenä. Yhteistyöryhmä kokoaa alueellisen opiskeluhuoltosuunnitelman Keski-Suomen hyvinvointialueelle. Suunnitelma koostuu alueella toimivien koulutuksen järjestäjien opiskeluhuoltosuunnitelmista. Yhteistyöryhmän tehtävänä on seurata alueellisen opiskeluhuoltosuunnitelman toteutumista sekä muun muassa opiskeluhuollon palvelujen toteutumista. Ryhmä käsittelee hyvinvointialueen ja koulutuksen järjestäjien välisiä opiskeluhuollon kysymyksiä.

Kannonkosken, Kivijärven ja Kyyjärven yhteinen 3K:n seudullinen opiskeluhuollon ohjausryhmä ohjaa opiskeluhuollon suunnittelua, kehittämistä, toteutusta ja arviointia. Ryhmä kokoontuu vähintään kaksi kertaa lukuvuodessa. Kunnat nimeävät edustajansa ryhmään minkä lisäksi siinä on hyvä olla opiskeluhuoltotyötä tekevien eri ammattikuntien edustus. Kokoonpanoon rehtorin lisäksi kuuluvat tapaamisen järjestävästä kunnasta opinto-ohjaaja ja erityisopettaja sekä muista kunnista opinto-ohjaaja tai erityisopettaja. Lisäksi sivistysjohtajat kutsutaan tapaamisiin. Hyvinvointialueelta tapaamisiin osallistuvat esi- ja perusopetuksen kouluterveydenhuollon sekä kuraattori- ja psykologipalveluiden palveluvastaavat. Tarvittaessa ryhmään voidaan kutsua myös muita asiantuntijoita.

Arvio Tainionmäen koulun opiskeluhuollon kokonaistarpeesta

Arvio Tainionmäen koulun opiskeluhuoltopalvelujen kokonaistarpeesta tehdään yhteisöllisen opiskeluhuoltoryhmän lukuvuosittaisessa työskentelyn arviointikokouksessa ja kirjataan kokouksen muistioon.

Arvioon käytetään tietoja

- esiopetuksen oppilasmäärästä
- perusopetuksen oppilasmäärästä
- oppilaskohtaisen tuen piirissä olevien oppilaiden lukumäärästä
- maahanmuuttajaoppilaiden lukumäärästä.

Näiden lisäksi käytetään tietoja, joita saadaan Kouluterveyskyselystä, MOVE-mittauksista, laajoista terveystarkastuksista ja VKHS -kyselystä. Arvioon voidaan lisäksi käyttää myös esimerkiksi Tainionmäen koulun laatukirjan mukaisista lukuvuosittain vaihtuvista kyselyistä sekä mahdollisista muista kyselyistä saatavia tietoja. Arviossa voidaan käyttää myös huoltajilta saatua palautetta sekä opetushenkilöstöltä saatua tietoa.

Syyslukukauden 2026 alussa Tainionmäen koulun oppilasmäärä on 82 oppilasta, joista esiopetuksessa seitsemän oppilasta. Oppilas- tai lapsikohtaisia tukitoimia saavia oppilaita on neljä. Maahanmuuttajataustaisia oppilaita Tainionmäen koululla ei ole (1.8.2026).

Koulun opiskeluhuollossa työskentelee

- terveydenhoitaja 0,17 htv
- kuraattori 0,1 htv
- psykologi 0,09 htv

Kuraattori ja psykologipalvelu ovat esiopetuksen kanssa yhteisiä. Terveydenhoitaja on koululla pääosin keskiviikkoisin. Muina aikoina kouluterveydenhoitajan tavoittaa hyvinvointialueen digitaalisella kiireettömän asioinnin palvelulla (OmaHyvaks-sovellus) tai puhelimitse. Kuraattori on koululla parittomien viikkojen tiistaisin. Kuraattorin tavoittaa puhelimitse sekä kiireettömän asioinnin OmaHyvaks-sovelluksen kautta. Psykologi on koululla tarvittaessa parittomien viikkojen tiistai-iltapäivisin tai perjantaisin. Psykologin tavoittaa OmaHyvaks-sovelluksen kautta sekä puhelimitse. Hyvinvointialue järjestää lääkäripalvelut siten, että lääkäri hoitaa laajat terveystarkastukset yhteistyössä terveydenhoitajan kanssa Kivijärvellä. Muilla luokilla terveystarkastukset toteutetaan yksilöllisen tarpeen sekä iän ja kehitysvaiheen mukaisesti. Suun terveydenhuolto tekee suun terveystarkastukset 1., 5. ja 8. luokan oppilaille sekä järjestää hoitoa yksilöllisen tarpeen mukaan.

Koululla on lisäksi kaksi opinto-ohjaajaa, 7. ja 8. luokan opinto-ohjaaja (4,35 vvt) ja 9. luokan opinto-ohjaaja (3,35 vvt). Koulu tekee yhteistyötä etsivän nuorisotyön kanssa. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja käy koululla noin joka toinen viikko, 0,12 htv (ostopalvelu).

Opiskeluhuollon palvelut kohdentuvat yksittäisiin oppilaisiin oppilaiden henkilökohtaisten tapaamisten sekä monialaisen yksilöllisen opiskeluhuoltotyön kautta. Koulun ja

opiskeluhuoltotyön kehittäminen toteutuu yhteisöllisen opiskeluhuoltotyön kautta. Sen käytänteitä ovat esimerkiksi yhteisöllisen opiskeluhuoltoryhmän kokoontumiset ja eri oppilasryhmien kanssa tehtävä työ.

Yksilökohtaisen, monialaisen asiantuntijaryhmän toiminta on lakiperusteista (oppilas- ja opiskeluhuoltolaki, perusopetuslaki, sosiaalihuoltolaki, potilaslaki, laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista, laki terveydenhuollon ammattihenkilöistä sekä terveydenhuoltolaki). Ryhmässä käsitellään yksittäisen opiskelijan asioita ja ryhmä kokoontuu tarvittaessa.

2. Kouluyhteisön toimenpiteet yhteisöllisen opiskeluhuollon edistämiseksi

Jokaisella koulussa työskentelevällä on velvollisuus edistää oppilaiden ja koko kouluyhteisön hyvinvointia sekä yhteistyötä huoltajien kanssa. Myös siis esimerkiksi ruokailu- tai siivouspalvelujen sekä kiinteistöhuollon henkilöstö osallistuvat yhteisöllisen opiskeluhuollon toteuttamiseen. Ensisijainen vastuu yhteisön hyvinvoinnista on koulun henkilökunnalla, erityisesti rehtorilla ja opettajilla. Opiskeluhuoltopalvelujen työntekijät eli psykologi, kuraattori, terveydenhoitaja ja lääkäri osallistuvat yhteisölliseen opiskeluhuoltotyöhön.

Yhteisöllisen opiskeluhuollon toteuttaminen on koulukohtaisen opiskeluhuoltoryhmän keskeinen tehtävä. Ryhmä vastaa myös opiskeluhuollon kokonaisuuden suunnittelusta, kehittämisestä ja arvioinnista koulussa. Opiskeluhuollon kokonaisuuden koordinointiin sisältyy myös yksilökohtaisen opiskeluhuollon menettelytavoista ja yhteistyökäytännöistä sopiminen.

Opiskeluhuoltoryhmän työskentely on yhteisöllistä ja ennaltaehkäisevää. Työn kohteena voi olla ryhmä, luokka tai koko yhteisö. Asioita käsitellään yleisellä ja yhteisöllisellä tasolla, eikä ryhmä koskaan käsittele yksittäistä oppilasta tai opiskelijaa koskevaa asiaa.

Terveyteen ja hyvinvointiin liittyvät näkökohdat otetaan koululla huomioon kaikessa arjen toiminnassa: opetuksen sisällöissä, menetelmissä ja käytännön järjestelyissä sekä muussa toiminnassa kuten välitunneilla ja ruokailutilanteissa. Kouluyhteisön hyvinvoinnin perustana ovat terveellisyyden, hyvien käytöstapojen ja turvallisuuden vaaliminen. Viihtyisä ympäristö luo hyvinvointia.

Yhteisöllinen opiskeluhuoltotyö koostuu muun muassa seuraavista asioista:

- vuorovaikutustaitojen ja mielenterveyden edistäminen
- kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän ehkäisy
- opintojen etenemisen edistäminen
- koulutyön ja opintojen järjestäminen hyvinvointia tukevasti
- hyvinvoinnin vuosikello
- oppilaiden osallisuuden vahvistaminen
- terveyttä ja hyvinvointia edistävien elintapojen tukeminen
- ympäristön terveellisyys ja turvallisuus
- yhteistoiminta oppilaitoksen ulkopuolelle
- huoltajien osallisuuden vahvistaminen

-Tainionmäen koululla oppilaiden ja kouluyhteisön hyvinvointia seurataan ja kehitetään esimerkiksi toteuttamalla erilaisia kyselyjä. Näitä ovat

- Kouluterveyskysely 4- 5. ja 8.-9. luokkien oppilaille
- Laajat terveystarkastukset 1.,5. ja 8. luokille
- Lapset puheeksi -keskustelut 1., 4. ja 7. luokan oppilaille huoltajan niin halutessa
- VKHS -kysely
- Laatukirjan mukaiset kyselyt opettajille, ohjaajille, oppilaille sekä huoltajille
- Opiskeluympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden sekä yhteisön hyvinvoinnin tarkastukset kolmen vuoden välein, seuraava kevätlukukaudella 2026
- TEAviisari-tiedonkeruu, MOVE-testit
- kunnan talousarvio ja tilinpäätöstiedonkeruu
- oppilaskunnan toteuttamat kyselyt
- opinto-ohjaajan eri yläkoulun luokkien oppilaiden ohjauskeskustelut
- nivelvaihe- ja tiedonsiirtopalaverit, vanhempainvartit, vanhempainillat sekä muut kodin ja koulun yhteiset tapahtumat sekä yhteistyö mm. kolmannen sektorin kanssa.

Kivijärven kunnan hyvinvointisuunnitelmaa toteutetaan yhteistyössä opiskeluhuollon kanssa.

-Tainionmäen koulun opiskeluhuoltoryhmän toiminta perustuu oppilas- ja opiskelijahuoltolakiin ja se on koulukohtainen. Ryhmän toiminta pitää sisällään esiopetuksen ja perusopetuksen opiskeluhuollon toteuttamisen. Ryhmä kokoontuu kuukausittain eli noin 10 kertaa lukuvuoden aikana. Ryhmään kuuluvat rehtori, psykologi, terveydenhoitaja, kuraattori, 7. ja 8. luokkien opinto-ohjaaja, erityisopettaja, koulun VKHS-tiimiin edustaja sekä tarvittaessa myös muita asiantuntijoita kuten kunnan nuorisotoimen edustaja tai etsivä nuorisotyöntekijä. Koska ryhmän keskeinen tehtävä on koulun yhteisöllisyyden edistäminen, on välttämätöntä, että ryhmään voidaan kutsua myös oppilaita ja huoltajia. Ryhmä kokoontuu yleensä perjantaisin klo 13.15 alkaen ja tapaamisiin voi osallistua myös etäyhteydellä. Opiskeluhuollon vuosikello suunnitellaan syyslukukauden alussa ja päivitetään tarpeen mukaan lukuvuoden kuluessa. Lukuvuoden 2026-2027 painopiste on *vastuullisen kouluarjen tukeminen;* Yhteisöllisessä ohr:ssä kartoitetaan luokkien tilannetta mm. luokkakohtaisen työn kyselyllä ja suunnitellaan tarvittavia tukitoimia.

Opiskeluhuollon lukuvuoden arviointi toteutetaan kevään lopulla.

Lukuvuoden 2026–2027 tapaamispäivät ovat

21.8. Yhteisöllisen opisk.huoltoryhmän työn suunnittelu lv 2026-27
18.9. Koulun kriisityöryhmän järjestäytyminen, kuntakohtaisen opiskeluhuoltosuunnitelman tekeminen lv 2026-27
9.10. klo 8.00
13.11. Luokkakohtaiset tapaamiset 1.–5. lk:t
11.12. Luokkakohtaiset tapaamiset 6.–9. lk:t
15.1. Luokkakohtaisen työn tarpeiden kartoitus
12.2.
12.3.
9.4.

14.5. arviointi

Rehtori vastaa opiskeluhuollon toteuttamisesta koulussa. Hänellä on kokonaisvastuu koulun hyvinvoinnista ja turvallisuudesta. Rehtori vastaa opiskeluhuoltoryhmän toiminnasta ja henkilöstön osallisuudesta sen toimintaan, huolehtii ryhmän tavoitteellisesta työskentelystä, kokoontumistiheydestä ja eri toimijoiden tehtävänkuvan selkeydestä yhteisöllisen työn kokonaisuudessa.

Yhteisöllisen opiskeluhuoltoryhmän tapaamisista laaditaan muistio, joka saatetaan koulun opetushenkilöstön tietoon. Näin koulun henkilöstö voi edistää ongelmakohtien korjaamista. Tarvittaessa yhteisöllisessä opiskeluhuoltoryhmässä käsiteltyjä asioita voidaan erikseen käsitellä myös opetushenkilöstön kokouksissa.

Yhteisöllisen opiskeluhuollon toimintatapoja ovat

- Opiskeluhuollon suunnittelu, kehittäminen ja toteuttaminen sekä arviointi
- Opiskeluhuollosta tiedottaminen vanhempainilloissa sekä Wilma -viestein
- Turvallisuuteen liittyvät tarkastukset ja säännölliset poistumisharjoitukset sekä tulosten käsittely opiskeluhuoltoryhmässä
- Tea-Viisarin, kouluterveyskyselyn ja MOVE-testien tulosten hyödyntäminen esimerkiksi terveystiedon opetuksessa
- Lapset puheeksi -toimintamalli
- Ruokahuollon kanssa tehtävä yhteistyö ruoan laatuun, määrään ja ruokailutilanteeseen liittyen
- Kyselyjen perusteella koulun tiloista, ympäristöstä sekä toiminnasta tulleen palautteen perusteella tehdyt esitykset muutostarpeista
- Oppilaskuntatoiminta
- Kummitoiminta
- Reksin aamukahvit
- Yhteistyö tekeminen nuorten ohjaus- ja palveluverkostossa Kannonkosken ja Kyyjärven kanssa
- Iltapäiväkerho
- Oppilaiden poissaolojen seuranta ja poissaoloihin puuttuminen
- Oppilaiden vaikutusmahdollisuuksien ja osallisuuden lisääminen
- Erilaiset tapahtumat ja teemapäivät, jotka ovat oppilaiden, opiskelijahuollon ja koulun henkilöstön sekä muiden yhteistyötahojen suunnittelemia ja toteuttamia
- Vanhempainiltojen järjestäminen ja vanhempien kutsuminen koulun tapahtumiin
- Luokkakohtaiset oppilaiden, huoltajien ja opettajan vierailut opiskeluhuoltoryhmässä sekä niihin liittyvät kyselyt huoltajille ja oppilaille
- Oppilaiden tiedottaminen opiskeluhuollosta ja erityisopetuksesta lukuvuoden alussa
- Päihteettömyyden edistäminen järjestyssääntöjen ja seuraamusten avulla
- Henkilökunnan ja oppilaiden ensiaputaitojen ylläpito
- Kriisi- ja turvallisuussuunnitelmien päivittäminen
- Suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä

-Tupakkatuotteiden ja muiden päihteiden käytön ehkäiseminen sekä käyttöön puuttuminen

Päihteiden tuominen kouluun on kielletty. Koulun henkilökunta on sitoutunut savuttomuuteen esimerkkinä oppilaille. Koulun alueella tupakointi on kielletty.

Elämänhallintataitojen opettelu on erittäin merkittävä ehkäisevän päihdetyön muoto. Päihteiden käytön ehkäisy ja päihdekasvatus eivät ole muusta opetuksesta ja kasvatuksesta irrallaan olevia asioita, vaan osa laajempaa elämänhallintataitoja tukevaa kasvatusta. Siihen kuuluu esimerkiksi turvallinen ja kannustava oppimisympäristö, kerhot ja harrastustoiminta, myönteisten oppimiskokemusten ja kouluviihtyvyyden takaaminen, selkeät säännöt ja sopimukset, avoin ja myönteinen ilmapiiri, viihtyisät ja siistit tilat sekä kiusaamisen ennaltaehkäisy.

Päihteettömyyttä tukee myös oppilaiden osallistuminen koulun toiminnan suunnitteluun (oppilaskunta), yhteydenpito huoltajiin ja muihin yhteistyötahoihin, oppilaan terveen kasvun ja kehityksen tukeminen sekä rohkaiseminen kohti oikeita elämäntapavalintoja (kouluterveydenhuolto, oppitunnit).

Yksi varhaisen puuttumisen keinoista on tarjota oppilaille ja heidän vanhemmilleen tietoa päihteistä ja niihin liittyvistä riskeistä.

Päihteisiin liittyvät oppiaineiden sisällöt, erityisesti terveystiedossa: jokaisen oppilaan tulee tietää päihteiden vaikutuksista, kokeilun ja käytön haitoista sekä päihteisiin liittyvästä lainsäädännöstä. Oppilaiden tulee tietää miten ja mistä koulussa saa apua päihdeasioissa: terveydenhoitajalta, opetushenkilöstöltä sekä hyvinvointialueen päihde- ja riippuvuustyöntekijältä, joka työskentelee mtp- tiimissä. Tietoa päihteistä oppilaat saavat myös joka 3. vuosi järjestettävästä ehkäisevän päihdetyön Feel Good -tapahtumassa. Vanhempien kanssa tehtävään ennaltaehkäisevään työhön kuuluvat vanhempainillat sekä tiedottaminen päihteistä ja kouluterveyskyselyn tuloksista.

Lisäksi on tärkeää tukea oppilaita oppimisvaikeuksissa. Oppimisvaikeuksissa tukeminen liittyy vahvasti elämänhallintataitojen ja itsetunnon kehittämiseen. Usein päihteiden käytön riskiryhmässä olevilla nuorilla on koulusta paljon turhauttavia kokemuksia.

Opiskeluhuoltoryhmässä päihdetapauksiin mietitään ratkaisuja yleisellä tasolla ja ohjataan opettajia päihteidenkäyttöön puuttumisessa. Oppilasta opettavat opettajat tai muu henkilökunta ohjaavat oppilaan avun piiriin: esim. kouluterveydenhoitaja, kuraattori, lastensuojelu, tai mtp -tiimin päihdetyöntekijä. Opiskeluhuollon henkilöstä voi päihdeasioissa tehdä yhteistyötä lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdepalveluiden erityistyöntekijän kanssa.

Oppilaiden päihteidenkäyttö voi olla asia, joka näyttäytyy poissaoloina. Poissaoloihin puututaan nopeasti eikä luvattomia poissaoloja hyväksytä seuraamuksitta.

-**Tainionmäen koulun Poissaloihin puuttumisen malli** löytyy opetussuunnitelman liitteistä. Liitteistä löytyy myös Tainionmäen koulun järjestyssäännöt.

-**Yhteistyö ja käytänteet kouluyhteisön terveellisyyden, turvallisuuden sekä hyvinvoinnin tarkastuksessa** on kuvattu Terveellinen, turvallinen ja hyvinvoiva oppilaitos – Kivijärven kunnan toimintamalli -ohjeessa.

Kouluympäristön terveellisyys ja turvallisuus sekä kouluyhteisön hyvinvointi tarkastetaan joka kolmas vuosi oppilaiden ja henkilöstön terveyden edistämiseksi. Tarkastus toteutetaan vuonna 2019 valmistuneen toimintamallin mukaisesti siten, että rehtori ja kouluterveydenhoitaja vastaavat tarkastuksen valmisteluista. Tarkastus tehdään yhteistyössä koulun ja sen oppilaiden, huoltajien, kouluterveydenhuollon, terveystarkastajan, henkilöstön työterveyshuollon, työsuojeluhenkilöstön ja tarvittaessa muiden asiantuntijoiden kanssa. Kouluterveydenhoitaja tekee tarkastuksesta muistion, joka liitetään koulun Peda.net -sivuille. Seuraava tarkastus on Tainionmäen koululla kevätlukukaudella 2029.

3. Yksilökohtaisen opiskeluhuollon järjestäminen

Yksilökohtaisella opiskeluhuollolla tarkoitetaan

- kouluterveydenhuollon palveluja,

- opiskeluhuollon kuraattori- ja psykologipalveluja sekä

- yksittäistä oppilasta koskevaa monialaista yksilökohtaista opiskeluhuoltoa, jota toteutetaan monialaisessa asiantuntijaryhmässä.

Yksilökohtaisessa opiskeluhuollossa seurataan ja edistetään oppilaan kokonaisvaltaista terveyttä, hyvinvointia, osallisuutta ja oppimista, ehkäistään ongelmia ja tarjotaan varhaista tukea. Yksilökohtainen opiskeluhuolto perustuu aina oppilaan sekä tarvittaessa huoltajan suostumukseen. Oppilaan osallisuus ja mielipiteet otetaan huomioon toimenpiteissä ja ratkaisuissa hänen ikänsä ja kehitystasonsa mukaisesti. Yksilökohtaisessa työssä noudatetaan tietojen luovuttamista, saamista ja salassapitoa koskevia säännöksiä.

Yksilökohtaisen opiskeluhuollon tavoitteena on seurata ja edistää oppilaan kokonaisvaltaista kehitystä, terveyttä, hyvinvointia ja oppimista. Tärkeää on myös varhaisen tuen turvaaminen ja ongelmien ehkäisy. Oppilaiden yksilölliset edellytykset, voimavarat ja tarpeet otetaan huomioon sekä opiskeluhuollon tuen rakentamisessa että koulun arjessa.

-Yksilökohtaista opiskeluhuoltoa toteuttavat koulun opiskeluhuollon henkilöstö yhteistyössä koulun henkilökunnan, oppilaan ja hänen huoltajiensa kanssa. Koulun henkilökunnalla on tarvittaessa velvollisuus ohjata opiskelija opinto-ohjaajalle, kuraattorille, psykologille ja/tai kouluterveydenhuollon sekä sosiaalihuollon ammattilaisille. Oppilas itse tai huoltaja voivat olla yhteydessä kouluterveydenhoitoon, psykologiin tai kuraattoriin oppilaan hyvinvointiin tai

oppimiseen liittyvissä kysymyksissä. Tapaaminen kuraattorin tai psykologin kanssa on järjestettävä viimeistään seitsemäntenä koulun työpäivänä sen jälkeen, kun oppilas tai huoltaja on tätä pyytänyt, kiireellisissä tapauksissa samana tai seuraavana työpäivänä. Kouluterveydenhuollon, psykologin ja kuraattorin yhteystiedot löytyvät Wilmasta ja koulun nettisivuilta.

-Kun koulussa työskentelevälle henkilölle herää huoli oppilaan hyvinvoinnista, hän välittää tiedon mahdollisimman pian oppilaan opettajalle (luokanopettaja / luokanvalvoja). Oppilaan opettaja tai opiskeluhuollon työntekijä huolehtii asiantuntijaryhmän kokoamisesta asian käsittelemiseksi. Tätä ryhmää kutsutaan monialaiseksi asiantuntijaryhmäksi (mar). Ryhmä voidaan koota myös huoltajan aloitteesta. Asian havainnut henkilö otetaan usein osaksi asiantuntijaryhmää. Asian käsittely yksittäisen oppilaan tueksi koottavassa asiantuntijaryhmässä ja ryhmän kokoonpano perustuu oppilaan (iän, kehitystason ja muiden henkilökohtaisten edellytysten mukaisesti) tai tarvittaessa huoltajan suostumukseen. Oppilaan tai huoltajan yksilöidyllä kirjallisella suostumuksella (suostumus monialaisen asiantuntijaryhmän perustamiseksi) asian käsittelyyn voi osallistua tarvittavia oppilashuollon yhteistyötahoja tai oppilaan läheisiä. Ryhmän jäsenillä on lisäksi oikeus pyytää neuvoa oppilaan asiassa tarpeellisiksi katsomiltaan asiantuntijoilta. Oppilaan osallisuus, omat toivomukset ja mielipiteet otetaan huomioon häntä koskevissa toimenpiteissä ja ratkaisuissa hänen ikänsä, kehitystasonsa ja muiden henkilökohtaisten edellytystensä mukaisesti. Monialaiset asiantuntijaryhmän tapaamiset pidetään Lapset puheeksi –neuvonpidon mallin mukaisesti.

Asiantuntijaryhmän kokoaminen vaatii siis aina oppilaan ja huoltajan suostumuksen. Oppilaan osallisuus, toivomukset ja mielipiteet otetaan huomioon häntä koskevissa toimenpiteissä ja ratkaisuissa.

-Yksilökohtaisessa opiskeluhuoltoryhmässä asiantuntijaryhmän vastuuhenkilö (pääsääntöisesti opetushenkilöstön edustaja) kirjaa yksilöllisen opiskeluhuollon järjestämiseksi ja toteuttamiseksi välttämättömät tiedot opiskeluhuoltokertomukseen. Opiskeluhuoltokertomukset ja muut asiantuntijaryhmään liittyvissä tehtävissä saadut asiakirjat muodostavat opiskeluhuoltorekisterin, jota säilytetään tietoturvaohjeistusten mukaisesti. Koulun opiskeluhuoltorekisterin ylläpitäjänä toimii Tainionmäen koulun erityisopettaja. Opiskeluhuollon henkilöstö (kuraattori, psykologi, terveydenhoitaja) kirjaa omalta osaltaan tiedot omiin asiakastietojärjestelmiinsä. Tainionmäen koululla käytössä olevan Lapset puheeksi -menetelmän neuvonpito on aina opiskeluhuoltolain mukainen monialainen asiantuntijaryhmä.

Asiantuntijaryhmän jäsen ei saa käyttää ryhmän jäsenenä saamiaan salassa pidettäviä tietoja muuhun kuin opiskeluhuoltoon liittyvään toimintaan. Poikkeuksen tekee tiedonantovelvollisuus (Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista, 20 §). Valtion, kunnan, kuntayhtymän ja hyvinvointialueen viranomainen sekä terveydenhuollon ammattihenkilö ovat velvollisia antamaan hyvinvointialueelle sen pyynnöstä maksutta ja salassapitosäännösten estämättä hallussaan olevat sosiaalihuollon asiakassuhteeseen olennaisesti vaikuttavat tiedot ja selvitykset, jotka hyvinvointialueelle laissa säädetyn tehtävän vuoksi ovat välttämättömiä asiakkaan sosiaalihuollon tarpeen selvittämiseksi, sosiaalihuollon järjestämiseksi ja siihen liittyvien toimenpiteiden toteuttamiseksi sekä hyvinvointialueelle annettujen tietojen tarkistamista varten.

Tainionmäen koulussa on käytössä Lapset puheeksi -menetelmä, jolla pyritään tukemaan oppilaan vahvuuksia ja havaitsemaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa hyvinvointia ja kasvua haavoittavat asiat. Varhainen puuttuminen lapsen tai nuoren tilanteeseen edistää auttamisen mahdollisuuksia. Lapset puheeksi -toimintatapa kehittää koulun ja kodin avointa yhteistyötä. Lapset puheeksi -keskusteluja tarjotaan vuosittain 1., 4, ja 7. luokan huoltajille.

-Tarvittava opiskeluhuollon järjestäminen kurinpitotoimen tai oppilaan opetukseen osallistumisen epäämisen yhteydessä on kuvattu Tainionmäen koulun Kurinpitotoimissa ja menettelytavoissa.

-Laajaa terveystarkastus luokilla 1, 5 ja 8: Opettaja ottaa tarvittaessa yhteyden terveydenhoitajaan.

-Oppilaan koulupäivän aikaisen erityisruokavalion selvittäminen tehdään siihen tarkoitetulla lomakkeella aina oppilaan aloittaessa uutena Tainionmäen koulussa. Rehtori tai koulusihteeri antaa lomakkeen huoltajalle ja huoltaja toimittaa sen ruokahuollolle. Lukuvuoden alussa koteja muistutetaan Wilma -viestillä mahdollisten muutosten ilmoittamisesta ruokahuollolle. Erityisruokavalioihin liittyvät täytetyt lomakkeet säilytetään ruokahuollon toimesta keittiöllä lukitussa paikassa.

Oppilaan koulupäivän aikaisen lääkityksen ilmoittamisen käytänteet mietitään aina tapauskohtaisesti yhteistyössä huoltajan, oppilaan ja kouluterveydenhuollon kanssa. Lääkintäsuunnitelma säilytetään opiskeluhuoltorekisterissä sen ajan kuin sopimusta koululla toteutetaan. Lääkehuolto on aina huoltajan vastuulla.

4. Yhteistyön järjestäminen oppilaiden ja heidän perheidensä sekä koulussa työskentelevien ja muiden oppilaiden hyvinvointia tukevien tahojen kanssa

Opiskeluhuolto on kaikkien kouluyhteisössä työskentelevien ja opiskeluhuoltopalvelujen ammattilaisten yhteinen tehtävä. Oppilaiden, huoltajien, opetustoimen henkilöstön ja opiskeluhuoltopalvelujen työntekijöiden sekä yhteistyötahojen osallisuus opiskeluhuollon toimintatapojen suunnittelussa, toteuttamisessa ja arvioinnissa on opiskeluhuollossa keskeistä. Pääasiallinen vastuu yhteistyön järjestämisessä on koululla.

Oppilaiden, huoltajien, opetustoimen henkilöstön ja opiskeluhuoltopalvelujen osallisuus opetuksen järjestäjän opiskeluhuoltosuunnitelman laatimiseen ja yhteisöllisen opiskeluhuollon toteuttamisen

Oppilaiden mahdollisuus osallistua heitä koskeviin asioihin tukee elämänhallintaa sekä terveyttä, sekä lisää tunnetta kouluyhteisöön kuulumisesta. Oppilaiden osallistaminen jo toiminnan suunnitteluvaiheessa lisää sitoutumista yhteisiin tavoitteisiin.

Huoltajia tiedotetaan koulun toiminnasta erityisesti Wilman kautta. Huoltajilla on useita yhteistyömahdollisuuksia, esimerkiksi opiskeluhuoltoryhmässä huoltajien edustajana, vanhempainyhdistyksessä toimimalla, osallistumalla vanhempainiltoihin, vanhempainvartit, arviointikeskustelut sekä oppimissuunnitelman päivitys.

Oppilaille ja heidän huoltajilleen annetaan tieto käytettävissä olevasta opiskeluhuollosta ja heitä ohjataan hakemaan tarvitsemiaan opiskeluhuollon palveluja. Oppilaan ja huoltajan osallisuus opiskelijahuollossa, suunnitelmallinen yhteistyö ja opiskeluhuollosta tiedottaminen lisää opiskeluhuollon tuntemusta ja edesauttaa palveluihin hakeutumista.

Koululla työskentelevät opiskeluhuollon ammattilaiset tiedottavat osaltaan koulun henkilöstölle, oppilaille ja huoltajille hyvinvointialueen muista oppilaille ja huoltajille tarjolla olevista palveluista, kuten hyvinvointialueen järjestämistä vanhempainilloista, tarjolla olevista etäryhmistä sekä infotilaisuuksista.

Yhteistyö oppilaiden ja huoltajien kanssa yhteisöllisessä ja yksilöllisessä opiskeluhuollossa on pääosin kuvattu edellä osioissa 3 ja 4. Oppilaiden ja huoltajien osallisuus opiskeluhuoltosuunnitelman laatimiseen huomioidaan muun muassa erilaisten kyselyjen avulla. Mikäli suunnitelmaa on tarpeen päivittää, voidaan järjestää esimerkiksi yhteisiä suunnittelutapaamisia tai tarkempia kyselyitä. Yhteisöllisen opiskeluhuoltoryhmän toimintaan osallistuvat huoltajat ja oppilaat voivat tehdä kehittämisehdotuksia. Vanhempainilloissa voidaan käydä keskustelua opiskeluhuollosta.

Opetustoimen henkilöstö osallistuu aktiivisesti opiskeluhuoltosuunnitelman laatimiseen ja yhteisöllisen opiskeluhuollon toteuttamiseen. Opettajien edustajia on mukana yhteisöllisen opiskeluhuoltoryhmän toiminnassa. Kaikki koulun työntekijät ovat osa yhteisöllistä opiskeluhuoltoa.

Terveydenhoitaja, psykologi ja kuraattori ovat osa koulun yhteisöllistä opiskeluhuoltoryhmää. He osallistuvat opiskeluhuoltosuunnitelman tekemiseen ja muuhun yhteisöllisen opiskeluhuoltoryhmän toimintaan sekä toiminnan arviointiin sekä tiedottavat opiskeluhuollon palveluista yhdessä opetuksen järjestäjän kanssa. Terveydenhoitaja, psykologi ja kuraattori neuvovat koulun henkilökuntaa sekä osallistuvat verkosto- ja sidosryhmätoimintaan.

Opiskeluhuollon kuraattorin ja psykologin sekä terveydenhoitajien tehtäviin kuuluu kouluissa yhteisöllistä ja yksilöllistä työtä sekä yhteistyötä oppilaan perheen ja verkostojen kanssa. Kuraattori, psykologi ja terveydenhoitaja osallistuvat ennaltaehkäisevän yhteisöllisen opiskeluhuoltotyön suunnitteluun ja toteutukseen yhteistyössä opetuksen järjestäjän toimijoiden kanssa (esim. teematunnit ja –päivät, luokkatyöskentely, ryhmäytykset, kyselyt/kartoitukset, opiskeluhuoltoryhmätyö, kriisiryhmätoiminta, sidosryhmäyhteistyö, vanhempainiltoihin osallistuminen).

Opiskeluhuollon psykologin tehtävänä on edistää koulunkäyntiä, oppimista ja kokonaisvaltaista hyvinvointia. Psykologityöhön sisältyy arviointia, ohjausta ja neuvontaa, jonka tavoitteena on lisätä vanhempien, oppilaan/opiskelija ja opettajien ymmärrystä, tietoa ja kokonaiskäsitystä tilanteesta ja auttaa heitä suunnittelemaan tukitoimia. Psykologi voi tehdä oppimiseen, kehitykseen tai neuropsykiatrisiin haasteisiin liittyviä kartoituksia sekä antaa matalan kynnyksen tukea lieviin mielenterveyden haasteisiin.

Opiskeluhuollon kuraattori toimii hyvinvoinnin sekä myönteisen kasvun ja kehityksen edistämisen tukena sosiaalialan asiantuntijana. Kuraattori vahvistaa arjen taitoja ja sosiaalista toimintakykyä koulunkäyntiin, ihmissuhteisiin sekä erilaisiin elämäntilanteisiin

liittyen. Kuraattori tarjoaa oppilaille tuki- ja ohjauskeskusteluja ja toimii yhteistyössä oppilaiden perheiden, koulun henkilöstön sekä tarvittaessa eri viranomaisten kanssa palveluiden yhteensovittamiseksi.

Kouluterveydenhoitaja on kouluyhteisön terveyden edistämisen ja hoitotyön asiantuntija, joka vastaa ennaltaehkäisevän terveydenhoidon toteutumisesta koulussa. Kouluterveydenhoitaja vastaa oppilaiden terveystarkastuksista ja yksilöllisen tarpeen mukaisista lisäkäynneistä. Tukikäynteinä kouluterveydenhuollossa voidaan toteuttaa esimerkiksi neuropsykiatrisiin sekä masennus ja ahdistusoireisiin liittyviä käyntejä hyvinvointialueen hoito- ja palvelupolkujen mukaisesti. Terveydenhoitajatyön tavoitteena on oppilaiden ja perheiden tuen tarpeisiin vastaaminen varhaisessa vaiheessa ja mahdollisiin huoliin puuttuminen ennen kuin ne muuttuvat ongelmiksi.

Koulun opetus- ja muun henkilöstön perehdytys ja osaamisen varmistaminen yhteisöllisessä työssä

Opiskeluhuollon periaatteista ja toiminnasta tiedotetaan oppilaita, huoltajia, henkilökuntaa ja yhteistyötahoja muun muassa vuosisuunnitelman laatimisen ja vanhempainiltojen yhteydessä sekä Wilman kautta ja erilaisissa vanhempien, oppilaiden ja opetushenkilöstön tapaamisissa. Koulun henkilöstö saa tietoa henkilöstön kokouksissa ja erilaisissa koulutuksissa. Toimintaperiaatteet kerrataan lukuvuoden alussa ja uusien työntekijöiden kanssa osaaminen varmistetaan erillisessä perehdytyksessä. Opiskeluhuollon periaatteet ja toiminta on esitelty myös opetussuunnitelmassa ja koulun Pedanet-sivustolla.

Koulun opetushenkilöstö pääse näkemään yhteisöllisen opiskeluhuoltoryhmän kokouksista tehtävät muistiot. Tätä kautta opetushenkilöstöllä on tieto opiskeluhuoltoryhmässä käsitellyistä asioista. Opettajat osallistuvat kukin vuorollaan opiskeluhuoltoryhmän luokkakohtaisiin kokouksiin. Tämän lisäksi opettajien sekä rehtorin ja koulunkäynnin ohjaajien kokouksissa käsitellään myös yhteisöllisen oppilashuollon ajankohtaisia asioita

Opiskeluhuollon työntekijöillä on mahdollisuus tarvittaessa osallistua opettajien Veso-koulutuksiin sekä opettajien kokouksiin. Koulun ja opiskeluhuollon henkilöstöä osallistuu vuosittain seudulliseen opiskeluhuollon kehittämispäivään. Tämän lisäksi koulun henkilöstölle järjestetään tarvittaessa muuta lisäkoulutusta opiskeluhuoltoon liittyen.

Opiskeluhuollon moniammatillinen yhteistyö oppilaskohtaisten tukitoimien, joustavan perusopetuksen ja sairaalaopetuksen yhteydessä

Opiskeluhuollon moniammatillinen yhteistyö ja moniammatillinen tuki on kuvattu tämän opiskeluhuoltosuunnitelman lisäksi Oppilaan tuen käsikirjassa. Oppilaan tuen käsikirjaan kuvataan myös mahdollisten oppilaskohtaisten tukitoimien piirissä olevien oppilaiden moniammatillinen yhteistyö.

Kivijärven kunnassa ei toistaiseksi järjestetä joustavaa perusopetusta.

Sairaalakoulun oppilaat pysyvät oman kotikoulunsa oppilaina. Sairaalakoulussa opiskelu on yleensä määräaikaista. Tiivis pedagoginen ja opiskeluhuollon yhteistyö oppilaan kotikoulun kanssa on edellytyksenä onnistuneelle paluulle takaisin omaan kouluun sairaalakoulujakson jälkeen. Koulu huolehtii yhteistyön toimimisesta eri tahojen järjestämän opetuksen ja omassa koulussa tapahtuvan opetuksen kanssa (esimerkiksi sairaalaopetus).

Yhteistyö muiden oppilaiden hyvinvointia tukevien tahojen kanssa kuten nuorisotoimi, lastensuojelu, erikoissairaanhoito ja poliisi

Yksilöllisen asiantuntijaryhmän jäsenet voivat saada yksittäisen oppilaan asioiden hoitamiseen konsultaatioapua ulkopuolisilta palveluntarjoajilta ja yhteistyökumppaneilta kuten esim. nuorisotoimi, lastensuojelu, erikoissairaanhoito ja poliisi. Asiantuntijoita voidaan kutsua myös mukaan tapaamisiin oppilaan tai hänen huoltajansa asianomaisella kirjallisella luvalla (suostumus moniammatillisen asiantuntijaryhmän muodostamiseen -lomake).

Nuorisolain 9§:n mukainen Nuorten ohjaus- ja palveluverkosto toimii pohjoisessa Keski-Suomessa Kannonkosken, Kivijärven ja Kyyjärven yhteisenä. Yhteiset palveluverkoston kokoontumiset ovat kaksi kertaa vuodessa.

Opetustoimen työntekijät ovat velvollisia salassapitosäännösten estämättä tekemään lastensuojeluilmoituksen, jos he ovat tehtävässään saaneet tietää lapsesta, jonka hoidon ja huolenpidon tarve, kehitystä vaarantavat olosuhteet tai oma käyttäytyminen edellyttää mahdollista lastensuojelun tarpeen selvittämistä. Henkilökunnalla on aina mahdollisuus konsultoida lastensuojelua tai kuraattoria ensin kyseessä olevan lapsen nimeä kertomatta. Ennen lastensuojeluilmoituksen tekemistä ollaan yhteydessä huoltajaan (pl. poliisin tutkintapyyntöä vaativat asiat). Toimintaperiaatteet kerrataan vuosittain.

5. Suunnitelmat oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä kriisisuunnitelma

Oppilaalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön, johon kuuluu fyysinen, psyykkinen, sosiaalinen ja pedagoginen turvallisuus.

Tainionmäen koululle on laadittu suunnitelma väkivallan, kiusaamisen, häirinnän ja syrjinnän ehkäisemiseksi, niiden ilmenemisen seuraamiseksi sekä niihin puuttumiseksi (VKHS-toimintamalli). Koululle on laadittu myös järjestyssäännöt, kriisisuunnitelma, ohje kurinpitotoimiin ja menettelytapoihin sekä tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma. Näillä kaikilla pyritään osaltaan turvaamaan oppilaiden oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön.

Suunnitelmat kerrataan koulun henkilökunnan kanssa lukuvuoden alussa ja oleellisimmat asiat käydään läpi oppilaiden kanssa ensimmäisinä koulupäivinä. Suunnitelmat ovat opetussuunnitelman liitteinä.